

JaloJäte-tutkimus

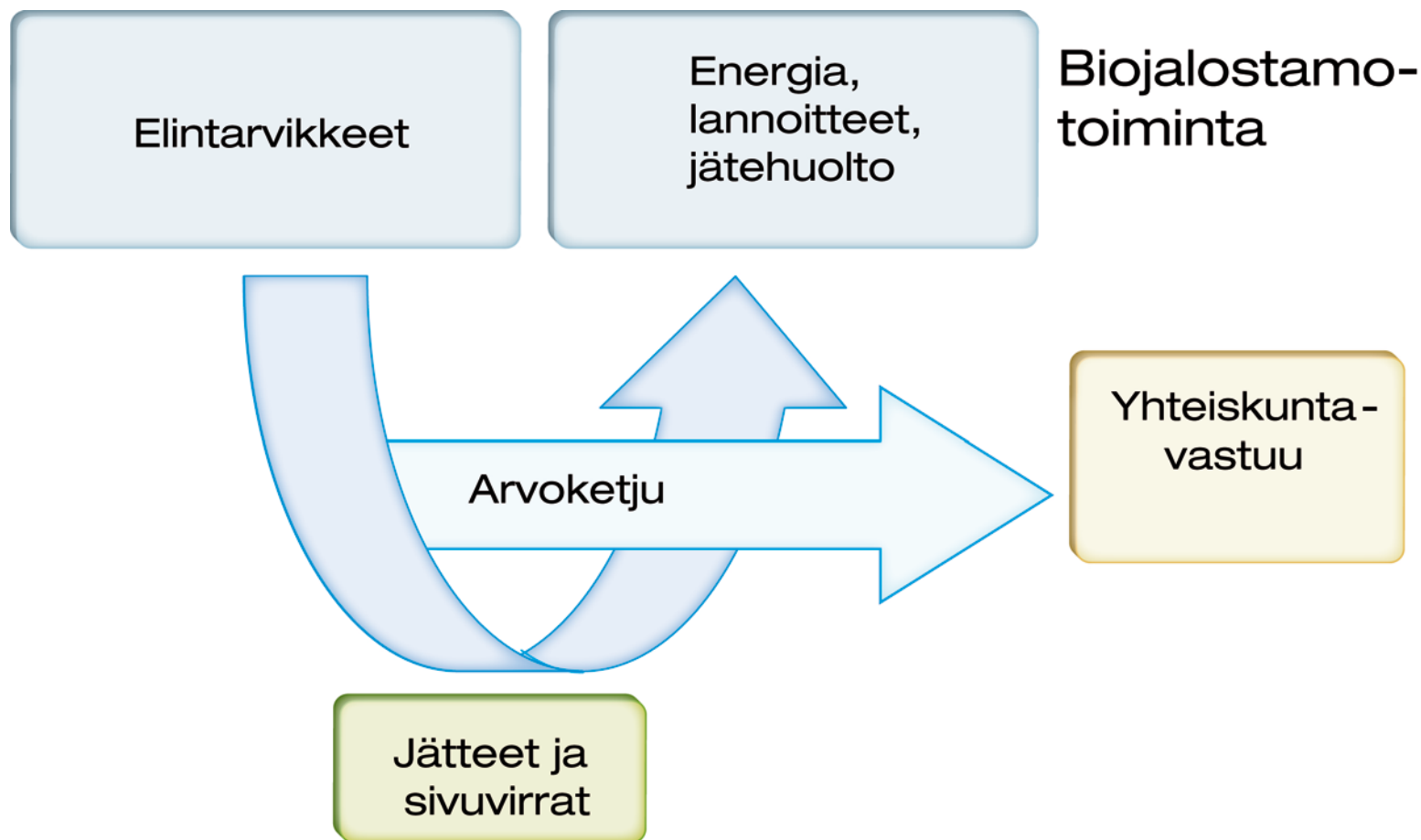
Luomupäivä 9.11.2011

Helena Kahiluoto

Tausta

- Ilmastonmuutos ja Itämeren tila
- Velvoitteet ja energian hinta
- Vastuullinen kuluttaminen
- Vajaahyödynnetyt biomassat

Tavoite

JaloJäte tuottaa yhteiskuntavastuullisia toimintamalleja elintarvikeketjun eloperäisten jätteiden ja sivuvirtojen jalostamiseen energiaksi, kierrätyslannoitteiksi ja jätteenkäsittelypalveluiksi.

Case-alueet Etelä-Savo ja Satakunta,
valtakunnallinen sovellettavuus,
yleistämisvälineet

Tutkimuskysymykset

Onko elintarvikeketjun biojalostamotoiminnalla potentiaalia?

Ja millaisella biojalostamotoiminnalla?

Erot elementeittäin – optimointi

	ENERGIA	HIILI	VESISTÖ	ALUE
Optimointi-tavoite	Uusiutumattoman energian korvaamisen maksimointi - suurimpien päästölähteiden korvaaminen	Hiilen varastoinnin maksimointi	Vesistöjen rehevyyden torjunta - ravinteiden kierrätys ja vesistö-biomassojen hyödyntäminen	Aluetalouden lisäarvon maksimointi - korkean jalostusarvon tuotteiden myynti alueen ulkopuolelta tuleville

Yhteenveto Etelä-Savo -malleista

	ENERGIA	HIILI	VESISTÖ	ALUE
Tavoite	Uusiutuvaan	Hiilivarasto	Kierrätys	Aluetalous
Raaka-aineet	Nettoenergia	Kaikki	Maatalous ja vesistö	Imago ja laatu
Sijainti	Kaupungit	Taajamat	Maatilat	Kaupungit
Teknologiat	Poltto	Kompostointi	Separointi	Jatkojalostus
Tuotteet	Sähkö, lämpö, mädäte, tuhka	Sähkö, lämpö, komposti	Typpi, fosfori, sähkö, lämpö	Liikenne, lannoitteet
Markkinat	Kaukolämpö	Kaukolämpö, maatilat	Maatilat	Matkailijat, vienti
Toimijat	Energia- ja jätehuolto-yhtiöt	Kunnat, maatilat	Maatilat, urakoitsijat	Arvoverkosto, kauppa
Strategiset optiot	Hiilikiintiöt	Hiilikiintiöt	Palvelut, tuet, säädökset	Lisäarvo, yhteiskuntavastuu
Investoinnit	Ilmastotoeho	Perustaso	Karvalakki	Rolls Royce

Toteutus

1. Biomassat ja materiaalituotteet (MTT)
2. Teknologiavaihtoehdot (LUT, MTT)
3. Liiketoiminta (Aalto)
4. Etelä-Savo -mallit (MTT, LUT, Aalto, SYKE)
5. Kokonaiskestävyys (SYKE, MTT, Aalto)

Yhteenveto osatekijöistä

Maatalousmassat suurin, kulutusmassat pieni, alue-erot, tällä hetkellä energiahyödyntämistä vähän, ravinneyhödyntäminen tehotonta, lisäbiomassoja 10 %

Mädätys keskeinen osa, koska sekä energia- että ravinneyhöydyntäminen, poltto parantaa kannattavuutta ja ilmastovaikutuksia mutta hiilihukka, jatkojalostus kuluttaa energiaa mutta toteuttaa liikennetavoitteet

Energiasaanto ja sen hyödyntäminen tuottaa **ilmastovaikutuksia**, maatalouden massojen käyttö keinolannoitteiden korvaamiseen **vesistöhyödyntäjä**

Kannattavuudelle olennaista energiantuotanto, suurtuotannon edut, porttimaksut ja lämmön hyödyntäminen, uusia toimintamahdollisuuksia yrityksille

Aluetaloudelle ratkaisevaa kannattavan toiminnan laajuus

Paikalliset **kumppanuusverkostot** luovat uutta riskejä ottaen

Yhteenveto Etelä-Savo -mallien tuloksista

ENERGIA-mallilla ilmastohyötyjä ja kannattavuutta,
vähemmän vesistö- ja aluehyötyjä

HIILI-mallilla aluetaloutta, ilmastohyödyt energiasta,
hiilen laaja varastointi edellyttää teknologian kehitystä

VESISTÖ-mallilla vesistöhyötyjä ja kumppanuusverkostoja,
ongelmana kannattavuus

ALUE-mallin hyödyt edellyttävät markkinoiden kehitystä ja
elintarvikkeiden ympäristö- ja aluelisäarvon todentamista

Optiot Etelä-Savon toimijoille

- Keskitetty malli
- Suurimmat taajamat
- Kaikki massatyypit, osa massoista hyödyntämättä
- Lämpö hyödyksi
- Paljon porttimaksullista
- Matalat investoinnit, korkeahkot kuljetuskustannukset
- Ilmastohyöty, kannattavuus
- Hajautettu malli
- Pienet taajamat, tuotantolaitokset
- Maatalous- ja vesistömassat kattavasti
- Lämmön hyödyntäminen haaste
- Porttimaksullinen tärkeää
- Korkeammat investoinnit ja käyttökustannukset, matalat kuljetuskustannukset
- Vesistöhyöty, aluetalous, kumppanuusverkostot

Pääviestit

- Elintarvikeketjun jäte- ja sivuvirtabiomassoilla merkittävä potentiaali ilmastonmuutoksen ja vesistöjen rehevöitymisen hillinnässä
- Positiivisia ympäristövaikutuksia nykytilaan verrattuna kaikissa toimintamalleissa, tärkeimpinä ilmasto- ja vesistöhyödyt
- Ilmasto- ja vesistöhyötyjen täysimääräisyys edellyttää sekä massojen energian että ravinteiden hyödyntämistä, siksi mädätys
- Kannattavuus riippuu energiatuotoksesta ja lämmön hyödyntämisestä sekä porttimaksullisten massojen osuudesta, aluetalous kannattavan toiminnan laajuudesta
- Toiminnan käynnistyminen edellyttää uusia toimintamalleja sekä markkinoiden ja yhteiskunnan ohjauksen kehittymistä
- Etelä-Savossa kaikkien massatyyprien käsittely keskitetysti ja maatalouden massojen hajautetusti, mukana oltava porttimaksullisia

Potentiaali ja pulmat

- Runsaasti potentiaalia
- Potentiaalin toteutuminen riippuu toimintamalleista
- Pullonkaulana kannattavuus -
teknologia, toimintaympäristö, uudet toimintamallit

Kiitos JaloJäte-kumppaneillemme!

Tutkimuspartnerit

- MTT/Mli koordinoi – Helena Kahiluoto, Miia Kuisma, Marja Knuuttila, Minna Mikkola, Juuso Jona
- HSE/PYK Markku Virtanen, Timo Rinne
- LTY Mika Horttanainen, Jouni Havukainen, Mika Luoranen
- SYKE Juha Grönroos, Tuuli Myllymaa
- Kaunasin yliopisto, Liettua

Yritykset

- SOK, Osuuskauppa Suur-Savo
- Järvi-Suomen Portti Osuuskunta
- Lassila&Tikanoja Oyj
- Biolan Oy, St1 Biofuels Oy,
Suur-Savon Sähkö Oy / Suur-Savon Energiasäätiö
- MHG Systems Oy

Rahoittajat

- Yritykset, Tekes, MTT ja SYKE

www.mtt.fi/jalojate